

Powstanie nowy szlak po unikatowych zabytkach na toruńskim obszarze UNESCO. Na ten cel pozyskaliśmy ponad 48,5 mln złotych dofinansowania!

Projekt „7 cudów Torunia – szlak po unikatowych zabytkach na obszarze UNESCO” został złożony do dofinansowania ramach Działania 7.1 „Infrastruktura kultury i turystyki kulturowej” w ramach Obszaru 2: Ochrona i podniesienie atrakcyjności turystycznej obiektów dziedzictwa kulturowego w Programie Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027. Kwota całkowita projektu to 68 520 102,16 zł, a dofinansowania 48 569 054,36 zł.

To drugie co do wielkości dofinansowanie (po Zabrze, które otrzymało 50 mln zł na Ochrona i podniesienie atrakcyjności turystycznej podziemnych wyrobisk Muzeum Górnictwa Węglowego, koszt całego projektu: ok. 76,6 mln zł) w obszarze "Ochrona i podniesienie atrakcyjności turystycznej obiektów dziedzictwa kulturowego".

- Udało nam się pozyskać pieniądze na niezwykle ciekawy, bezkompromisowy projekt rewitalizacji „7 cudów Torunia”. On dotyczy środków, które wpłyną do naszej kasy na działania rewitalizacyjne, cyfryzacyjne, a także na otwarcie obiektów, które

stanowią szkielet tego projektu. To siedem przepięknych lokalizacji, kubatur zabytkowych z terenu zespołu staromiejskiego. To trzy obiekty sakralne: Katedra św. Janów, kościół pw. Św. Jakuba i pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny, a także ruiny Zamku Krzyżackiego, Dom Eskenów. Centrum Kultury Dwór Artusa oraz Ratusz Staromiejski - mówi Paweł Gulewski, prezydent Torunia.

Aplikacja została poprzedzona badaniami, konsultacjami i analizami.

- Chyba po raz pierwszy w przypadku tego typu działań podjęliśmy wysiłek zapytania się użytkowników poszczególnych instytucji i substancji, co by należało zmienić, żeby były one bardziej otwarte dla turystów i mieszkańców. Powstała z tego mapa potrzeb, na bazie której stworzyliśmy ciekawy program - dodaje prezydent.

W ramach projektu „7 cudów Torunia” przeprowadzimy prace konserwatorskie, restauratorskie, renowacyjne i remontowe w 10 obiektach w 7 lokalizacjach Zespołu Staromiejskiego.

Muzeum Okręgowe w Toruniu zaplanowało działanie w dwóch obiektach - Ratuszu Staromiejskim i Domu Eskenów - mówi dyrektor Aleksandra Mierzejewska:

- W Ratuszu od lat brakuje mi Ratusza. Gdy nasi goście wchodzą to przede wszystkim oglądają wystawy, które znajdują się we wnętrzach, ale tak naprawdę nie wiedzą, co to są za pomieszczenia i jakie role historycznie pełniły. Dzięki temu dofinansowaniu będziemy mogli stworzyć drugą ścieżkę zwiedzania, która pokaże co w danym pomieszczeniu mieściło się przez stulecia.

Poza tym zaplanowano modernizację wystaw w Sali Gotyckiej i Sali rzemiosła artystycznego. Powstaną nowe części edukacyjne, wytchnieniowe, wyremontowane zostaną toalety, przeprowadzone zostaną prace renowacyjne i konserwatorskie w pomieszczeniach ekspozycyjnych, a parter zostanie dostosowany do potrzeb osób z trudnościami w poruszaniu się.

Dom Eskenów czekają znaczące zmiany i nowe otwarcie - dodaje dyrektor Mierzejewska:

- Przepiękna brama wejściowa do Domu Eskenów, ta ze sceną wyjazdu Syna Marnotrawnego (oryginał znajduje się w Ratuszu) zostanie przeniesiona do budynku przy ul. Łaziennej. Dodatkowo wykonana zostanie replika, która zostanie ustawiona

w strefie wejścia do Domu Eskenów. Udostępnimy też coś, co nigdy nie było udostępniane dla naszych zwiedzających, mianowicie salę z kołowrotem, która jest świetnym miejscem do prowadzenia zajęć edukacyjnych.

Poza tym przeprowadzone zostaną prace związane z oczyszczeniem i konserwacją zewnętrznych elewacji, konserwacją elementów drewnianych, czy też izolacji przeciwwilgociowej. Zmodernizowana zostanie też wystawa stała.

Dwór Artusa też czekają prace renowacyjne i modernizacyjne - **mówi Dorota Płoska-Grzybowska, zarządczyni Centrum Kultury Dwór Artusa:**

- To będą pierwsze tak duże działania od ponad 30 lat, czyli od słynnego remontu w latach 90-tych. Projekt zakłada działania mające na celu ochronę zabytkowej tkanki budynku i dostosowanie go do współczesnych potrzeb, a także otwarcie na cele turystyczne. Prace renowacyjno-konserwatorskie obejmą praktycznie cały budynek w wybranych fragmentach. Będzie to przede wszystkim Sala Wielka, która zostanie odnowiona, doposażona i dostosowana technicznie możliwości organizacji wydarzeń kulturalnych na najwyższym poziomie. Projekt zakłada też prace w Sali Malinowej, pomieszczeń na I piętrze oraz na froncie budynku. Przeprowadzona zostanie też modernizacja instalacji elektrycznej, wymiana dachu, a także zainstalowane zostaną panele fotowoltaiczne.

Dodatkowo Dwór Artusa zyska monitoring, a także interaktywną ścieżkę zwiedzania, która zaprezentuje historię trzech Dworów Artusa; średniowiecznego, dziewiętnastowiecznego i tego współczesnego.

Toruńska Agenda Kulturalna otrzyma pieniądze na rewitalizację Generałówki i kompleksu zamkowego przy ruinach Zamku Krzyżackiego - dodaje Krystian Kubjaczek, zarządca TAKu:

- Koncentrujemy się na wejściu na teren Zamku Krzyżackiego, czyli na budynku Generałówki, która wymaga remontu. Wejście będzie poprowadzone tak, aby zwiedzający przeszli przez budynek i w komfortowych warunkach kupili bilet. U góry powstanie też sala warsztatowo-społeczna, której do tej pory brakowało. Zniwelowane zostaną też bariery architektoniczne w tej przestrzeni, powstaną odpowiednie wjazdy dla osób z niepełnosprawnościami. Założony zostanie też specjalny rodzaj bruku, który ułatwi osobom z problemami w poruszaniu się, ale też rodzicom z wózkami zwiedzanie zamku. Zadbamy też o zieleni, system nawadniania oraz wprowadzimy małą retencję. Powstanie ogród społeczny dla mieszkańców. Nasi

zwiedzający zyskają też aplikację, która w formie wirtualnej rzeczywistości pokaże, jak zamek wyglądał, zmieniał się i dlaczego został zburzony.

Obiekty sakralne też zostaną w odpowiedni sposób wyeksponowane na mapie „7 cudów Torunia”. **Katedrę pw. św. Jana Chrzciciela i św. Jana Ewangelisty** czekają prace konserwatorskie wspierające centrum życia religijnego, kulturalnego i społecznego. Obejmują m.in. prace przy posadzce kamiennej, wymianę dachu prezbiterium, konserwację małych organów barokowych. Dodatkowo przeprowadzona zostanie digitalizacja zabytków, a także zakupiony zostanie sprzęt audio do obsługi ruchu turystycznego w katedrze, sprzęt do zajęć interaktywnych, system mobilnej transmisji „online” wraz z nagłośnieniem.

W **Kościele pw. św. Jakuba Apostoła** przeprowadzone zostaną prace konserwatorskie i restauratorskie wewnątrz oraz wyposażenia w celu udostępnienia miejsc, które dotychczas były niedostępne. To między innymi prace we wnętrzu wieży, pomieszczenie za organami, konserwacja oraz digitalizacja zabytków. Utworzony zostanie też interaktywny punkt informacji turystycznej. W **Kościele pw. Wniebowzięcia NMP i bł. ks. S.W. Frelichowskiego** przeprowadzone zostaną prace konserwatorskie wraz z rewitalizacją otoczenia. Zainstalowany zostanie monitoring, przeprowadzona zostanie digitalizacja zabytków, a w mieszkaniu bł. ks. S. W. Frelichowskiego powstanie Izba Pamięci, przy której zamontowana zostanie winda zewnętrzna. Wokół kościoła wymienione zostanie podłoże, przeprowadzone zostaną też prace przy krążgankach od strony południowej w otoczeniu kościoła i wirydarzu (zaplanowano m.in. nasadzenia roślin).

Działania już powoli się zaczynają, ale te właściwe prace będą realizowane w latach 2026-2029.

*- Efekty mają przyczynić się do poprawy ruchu turystycznego i wzmocnienia wpływu kultury na rozwój gospodarczy miasta. Warto dodać, że po realizacji tego projektu zostanie „Szlak 7 cudów Torunia”, który będzie biegł przez Zespół Staromiejski i będzie częścią szlaku turystyczno-pielgrzymkowego Camino de Santiago. Będzie to kolejna atrakcja, na podstawie, której można na nowo odkryć nasze miasto. Powstanie też nowy produkt turystyczny pod nazwą Festiwal Cudów, który będzie realizowany w czasie Europejskich Dni Dziedzictwa - wyjaśnia **Anna Dziczek, dyrektor Biura Rewitalizacji Urzędu Miasta Torunia.***

W skrócie, w ramach pozyskanych środków:

- przeprowadzimy prace konserwatorskie, restauratorskie, renowacyjne i remontowe w 10 obiektach w 7 lokalizacjach Zespołu Staromiejskiego,
- poszerzymy i uatrakcyjnimy ofertę kulturalną i edukacyjną, zlikwidujemy bariery w dostępie do kultury (w tym dla osób ze szczególnymi potrzebami),
- podniesiemy atrakcyjność turystyczną obiektów w Zespole Staromiejskim i jakość usług turystycznych,
- pamiętamy o kompetencjach i umiejętnościach kadr instytucji zaangażowanych w projekt.

Fot. główne © UMT 2025, autor: Sławomir Kowalski, licencja: CC BY-NC 4.0

Fot. w galerii: © UMT 2025, autor: Agnieszka Bielecka, licencja: CC BY-NC 4.0

- [Go back](#)
- [Share on: X](#)
- [Share on: FB](#)
- [Print](#)
- [PDF](#)